

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 243/2019-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku v konaní o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Kusom, Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2009 boli porušené.

2. Okresnému súdu Humenné prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2009 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré je Okresný súd Humenné p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 386,80 € (slovom tristoosemdesiatšesť eur a osemdesiat centov), ktorú je Okresný súd Humenné p o v i n n ý zaplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Juraja Kusa, Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2009.

2. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka bola uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, sekcie justičnej polície Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: SJP-43/OVOZTČ-BB-2003 zo 17. decembra 2003 obvinená z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona. Uzneseniami vyšetrovateľa bola trestná vec s'ťažovateľky spojená na spoločné konanie s trestnou vecou ďalších obvinených stíhaných za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného

zákona a trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného zákona.

Uznesením vyšetrovateľa ČVS: PPZ-78/BPK-S-2005 z 11. augusta 2006 bola sťažovateľka obvinená z trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1 a 4 Trestného zákona.

3. Krajská prokuratúra v Prešove podala 14. septembra 2009 na okresnom súde na sťažovateľku (a spoluobžalovaných) obžalobu pre pokračovací trestný čin neodvedenia dane a poistného spáchaný sčasti vo forme spolupáchateľstva a trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Konanie je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 127/2009.

4. Sťažovateľka ďalej uvádza prehľad hlavných pojednávanií na okresnom súde, pričom hlavné pojednávania uvádza za roky 2016 až 2019. Konštatuje, že za uvedené obdobie okresný súd vykonal 21 hlavných pojednávanií vrátane 2 verejných zasadnutí.

Sťažovateľka uvádza: „Z obžaloby je zrejmé, že bola doručená okresnému súdu ešte dňa 14.09.2009. Prvé verejné zasadnutie okresný súd vykonal až dňa 13.04.2016, teda skoro po 7 rokoch. Vystáva otázka, že aké úkony za ten čas vykonal okresný súd? Opäť prekážka bola na strane okresného súdu, že za uvedené obdobie vo veci nekonal...

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 13.04.2016 je zrejmé, že obž. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nebola riadne upovedomená o termíne verejného zasadnutia a z uvedeného dôvodu bolo verejné zasadnutie odročené na deň 01.06.2016 o 09:00 hod. Čiže súd svojím správaním pochybil, keď verejné zasadnutie bolo odročené, lebo obž. [REDAKOVANÉ] nebola riadne upovedomená o termíne verejného zasadnutia.

Z obsahu zápisníc o hlavnom pojednávaní za roky 2017, 2018 a 2019 je zrejmé, že úkony okresného súdu sú poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou jeho postupu, čo malo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

Na základe hore uvedených dôvodov postup okresného súdu v trvaní 10 rokov (obžaloba podaná 14.09.2009) možno hodnotiť ako neefektívny a nesústredený, lebo zbytočné prietahy v súdnom konaní boli zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou...

Dnes je už 30.04.2019 a okresný súd doteraz vo veci nerozhodol ani na prvom stupni. Ved' sťažovateľka bola obvinená uznesením vyšetrovateľa ešte zo dňa 17.12.2003. Čiže sťažovateľka žije v právnom stave neistoty už 16 rokov.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zdôvodňujem tým, že sťažovateľka žije v právnom stave neistoty už 16 rokov, hoci konanie na súde prebieha skoro 10 rokov. Každé trestné stíhanie zasahuje do súkromného a rodinného života. Čiže porušujú sa základné ľudské práva a slobody, resp. osobnostné práva, medzi ktoré patrí právo na súkromie a právo na rodinný život.

Z hore uvedeného je zrejme, že okresný súd nesie zodpovednosť za prieťahy v konaní len od času, odkedy bola obžaloba doručená na súd, čiže od 14.09.2009. No okresný súd mal prihliadať aj na tú skutočnosť, kedy bola sťažovateľka obvinená uznesením vyšetrovateľa a to od 17.12.2003. Čiže trestná vec bola 6 rokov v prípravnom konaní a to bol dôvod, aby okresný súd vec prednostne prejednával a rozhodol vo veci. Okresný súd na túto skutočnosť vôbec neprihliadal.“

Sťažovateľka zdôrazňuje skutočnosť, že 16-ročné trestné stíhanie jej spôsobilo psychickú traumu a došlo k vážnemu zhoršeniu jej zdravotného stavu, pričom jej bol priznaný invalidný dôchodok. Dodáva, že „Sťažovateľka svojim správaním v prípravnom konaní, ani v konaní pred Okresným súdom Humenné nespôsobila žiadne prieťahy v konaní. Sťažovateľka sa zúčastňovala všetkých úkonov, či už v prípravnom konaní, alebo v konaní pred súdom.“

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted], [redacted], trvalé bytom [redacted] [redacted], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/127/2009, porušené bolo.

2. Okresnému súdu Humenné prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/127/2009 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDACTED], [REDACTED], trvalé bytom [REDACTED], priznáva finančné zadostučinenie v sume 20.000,- € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Humenné povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Michalovce je povinný uhradiť [REDACTED], [REDACTED], trvalé bytom [REDACTED], trovy právneho zastúpenia v sume 386,82 €, na účet jej právneho zástupcu JUDr. Juraja Kusa, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (1/6 výpočtového základu, t.j. 153,50 € + 20 % DPH (30,70 €) = 184,20 € + režijný paušál 9,21 €, čiže 2 úkony právnej služby, spolu 386,82 €). “

6. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 243/2019 zo 4. júna 2019 po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd po prijatí sťažnosti vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti a aby uviedla, či súhlasí s upustením od pojednávania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Predsedníčka okresného súdu na výzvu ústavného súdu reagovala podaním z 27. júna 2019, v ktorom uviedla prehľad procesných úkonov okresného súdu od podania obžaloby a ďalej konštatovala: „3. Možno konštatovať, že prejednávaná trestná vec je skutkovo aj právne zložitá, lebo ide o ekonomickú trestnú činnosť, ktorá mala byť spáchaná viacerými obžalovanými. Skutkovo z dôvodu, že predmetom trestného stíhania je veľmi dlhé obdobie neplatenia a neodvedenia dane a poistného a potreba preverenia množstva listinných dôkazov ekonomického charakteru a posúdenia pripojených znaleckých posudkov, a tiež vypočutia množstva svedkov navrhnutých jednak prokurátorom, ale aj obžalovanými a ich obhajcami. Bol navrhnutý výsluch 19 svedkov len zo strany prokurátora s tým, že súhlasil s prečítaním výpovedí ostatných svedkov vypočutých v prípravnom konaní. Ide zhruba o 40 svedkov, ktorých trvalý pobyt je aj mimo územia Slovenskej republiky. Obžalovaní navrhli výsluch ďalších svedkov, vrátane všetkých colníkov zo Slovenska a Ukrajiny. Viaceré hlavné pojednávania museli byť odročované pre neprítomnosť obžalovaných aj svedkov, pričom u niektorých z nich sa opakovane šetril

pobyt za účelom ich zabezpečenia na hlavné pojednávanie. Vzhľadom na množstvo svedkov a rozsiahlosť ich výpovedí pred súdom museli byť hlavné pojednávania naplánované na niekoľko dní, pričom sa opakovane odročovali z dôvodu neúčasti niektorých svedkov. Dôvodom neskončenia veci je potreba rozsiahleho dokazovania výsluchom množstva svedkov a znalcov, prípadne prečítanie výpovedí svedkov a znaleckých posudkov.

4. Právna náročnosť spočíva v tom, že ide o ekonomickú trestnú činnosť, kde právne posúdenie spočíva v použití trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. Skutok bol spáchaný viacerými obžalovanými počas dlhého obdobia rokov 1998 - 2001. Preukázanie trestnej činnosti si vyžaduje výsluchy svedkov, ktorých účasť na pojednávaní je nutná, lebo na ich prítomnosti strany konania trvajú a nesúhlasia s čítaním ich výpovedí. Pre odstup času od spáchania skutku sú výsluchy svedkov zložité a časovo náročné, lebo svedkovia si udalosti nepamätajú a je potrebné prečítať ich výpovede z prípravného konania a s týmito ich konfrontovať. Pre právne posúdenie sú významné znalecké posudky, ktoré boli vypracované v prípravnom konaní a ktorých rozsah je aj niekoľko sto strán vrátane príloh. V priebehu konania boli návrhy na výsluch znalcov tak zo strany prokurátora (ktorý už súhlasí s čítaním znaleckých posudkov na hlavnom pojednávaní), ale aj zo strany obž. [REDAKOVANÉ] ktorý trvá na osobnom výsluchu znalkyne, hoci aj pred dožiadaným súdom, lebo chce byť osobne prítomný pri výsluchu, aby jej mohol klásť otázky.

5. Možno súhlasiť s tvrdením sťažovateľky, že ona sama nespôsobilá prieťahy v prejednávanej trestnej veci, ale je nutné poukázať na spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] kvôli ktorému došlo k predĺženiu konania najmä v rokoch 2011 - 2014, kedy súd jednak šetril jeho pobyt a robil procesné úkony smerujúce k jeho zadržaniu, ale sa aj vysporiadal so zásadou špeciality. Bez doručenia obžaloby tomuto obžalovanému a splnenia všetkých procesných podmienok pre zabezpečenie konania verejného zasadnutia vo vzťahu k tomuto obžalovanému, nebolo možné vykonávať žiadne procesné úkony vo vzťahu k sťažovateľke.

7. Obžaloba bola na Okresný súd Humenné podaná dňa 14.9.2009 a sťažovateľka udáva, že až v roku 2016 súd vykonal verejné zasadnutie. Neuvádza však úkony súdu od podania obžaloby, ktoré sú podrobne opísané v I. časti tohto vyjadrenia. V roku 2009 nebolo možné vykonať žiadne procesné úkony, lebo zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená vyjadril svoju zaujatosť a Krajský súd v Prešove ho z konania vylúčil až uznesením z 9.12.2009. Dňa 14.1.2010 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi

JUDr. Ivanovi Daňovi, ktorý potreboval dlhší čas na oboznámenie sa s obsahom spisu, lebo do doručenia obžaloby mal tento spis viac než 7000 strán (obžaloba má číslo listu 7465).

8. Právny zástupca sťažovateľky sa v podanej sťažnosti súdu pýta, čo robil od roku 2009 do roku 2016, pričom mu musia byť známe ustanovenia trestného poriadku o tom, že podaná obžaloba musí byť doručená obžalovaným a obhajcom. Súd má za to, že sťažovateľka v podanej sťažnosti zámerne a účelovo neuviedla všetky procesné úkony súdu vykonané v súlade s trestným poriadkom až do verejného zasadnutia dňa 13.4.2016. Už dňa 13.6.2011 bol vytyčený termín verejného zasadnutia na 21.9.2011, teda bezprostredne po doručení obžaloby dotknutým osobám. Toto verejné zasadnutie sa nemohlo uskutočniť pre neúčast' obž. [REDAKOVANÉ] ktorý je spoluobžalovaným sťažovateľky. Išlo o zákonný dôvod pre odročenie verejného zasadnutia, lebo bez vykázania doručenia u jedného zo spoluobžalovaných nebolo možné konať. Od 21.9.2011 bol štandardným spôsobom zisťovaný pobyt obž. [REDAKOVANÉ] a dňa 29.12.2011 bol určený termín ďalšieho verejného zasadnutia, lebo bola zistená adresa, na ktorej sa mal zdržiavať. Aj toto verejné zasadnutie muselo byť odročené, lebo sa nepodarilo doručiť predvolanie obž. [REDAKOVANÉ] a obž. [REDAKOVANÉ]. Znova bol prešetrený pobyt obž. [REDAKOVANÉ] vrátane komunikácie so Špecializovaným trestným súdom, ktorý tomuto obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a vydal naňho zatýkací rozkaz, lebo nenastúpil na výkon trestu. Bolo po ňom vyhlásené pátranie a dňa 12.2.2013 bol Okresným súdom Humenné vydaný príkaz na zatknutie. Až 5.11.2013 bol tento obžalovaný zadržaný v ČR a vydaný na územie SR na základe európskeho zatýkacieho rozkazu.

9. Teda od podania obžaloby až do dňa 5.11.2013, kedy bol obž. [REDAKOVANÉ] zadržaný v ČR, existovali objektívne dôvody, pre ktoré nemohlo byť vykonané verejné zasadnutie. Súd konal bezprietahovo a vykonal všetky potrebné procesné úkony spojené s doručovaním obžaloby a zisťovaním pobytu až po vyhlásenia pátrania a vydania zatýkacieho rozkazu. Keďže sťažovateľka je v danom trestnom konaní spoluobžalovanou, musia jej byť známe objektívne skutočnosti pre ktoré sa verejné zasadnutie nemohlo uskutočniť skôr, napriek tomu ich vo svojej sťažnosti neuvádza. Okresný súd Humenné pritom za uvedené obdobie nespôsobil porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo využil všetky inštitúty trestného poriadku smerujúce k tomu, aby mohlo byť vykonané verejné zasadnutie o predbežnom prejednávaní obžaloby.

10. Aj po zadržení obž. ██████ v ČR naďalej pretrvávali objektívne dôvody, pre ktoré nemohlo byť bezprostredne po jeho zadržení nariadené verejné zasadnutie, lebo sa nevzdal zásady špeciality, čo vyplýva tiež z oznámenia Krajského súdu v Českých Budějoviciach. Keďže si nezvolil obhajcu, musel mu byť ustanovený súdom. Dňa 3.12.2014 bol obž. ██████ vypočutý na Okresnom súde Humenné a trval na uplatnení zásady špeciality, pričom na výsluch bol predvolaný už 24.10.2014.

Na základe uplatnenia zásady špeciality obž. ██████ súd v období od 20.4.2015 do 9.11.2015 vykonáva potrebné úkony, vrátane komunikácie s Ministerstvom spravodlivosti SR a Krajským súdom v Českých Budějoviciach. Až po vyriešení tejto otázky bolo možné nariadiť verejné zasadnutie a to dňa 11.1.2016, pričom termín verejného zasadnutia bol stanovený na 24.2.2016. Toto verejné zasadnutie sa uskutočnilo a dokonca bol prítomný aj právny zástupca sťažovateľky, hoci to v podanej sťažnosti vôbec neuvádza. Muselo byť odročené pre neúčast' prísediaceho, pre náhle zhoršenie jeho zdravotného stavu. Išlo o objektívnu skutočnosť, ktorú súd nijako nemohol ovplyvniť a musel verejné zasadnutie odročiť na 13.4.2016. Aj toto verejné zasadnutie muselo byť odročené pre nesplnenie procesných podmienok a predbežné pojednanie obžaloby sa uskutočnilo dňa 1.6.2016 a obžaloba bola prijatá, pričom hlavné pojednávanie bolo nariadené na dni 7. - 8.9.2016 a uskutočnilo sa.

11. V rokoch 2016 - 2019 sa uskutočnili jednotlivé pojednávania tak, ako to uvádza sťažovateľka v sťažnosti a ako to vyplýva z podrobného prehľadu úkonov v časti 1 tohto vyjadrenia.

Okresný súd Humenné nariadil a vykonal v roku 2016 jedno hlavné pojednávanie, v roku 2017 deväť hlavných pojednávanií, v roku 2018 sedem hlavných pojednávanií a v roku 2019 zatiaľ dve hlavné pojednávania a sú naplánované ďalšie dve v dňoch 30. - 31.7.2019. Z toho vyplýva, že súd koná plynulo, nariaďuje hlavné pojednávania v krátkych intervaloch v rámci možnosti konajúceho sudcu, vzhľadom na množstvo vecí v jeho senáte a určenie, resp. odročovanie iných pojednávanií s predstihom niekoľkých mesiacov.

12. Okresný súd Humenné sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľky, že postup súdu možno hodnotiť ako neefektívny a nesústredený.

Práve naopak, horeuvedené skutočnosti svedčia o tom, že od podania obžaloby súd rešpektujúc ustanovenia trestného poriadku vykonával procesné úkony smerujúce najprv

k zabezpečeniu podmienok pre vykonanie verejného zasadnutia a následne dokazovanie na hlavných pojednaniach. O snahe súdu konať a rozhodnúť čo najskôr svedčí to, že pre množstvo navrhnutých svedkov boli nariadené pojednania dva aj tri dni po sebe tak, aby čo najväčší počet svedkov bol vypočutý v čo najkratšom čase.

Postup súdu nemožno hodnotiť ako neefektívny, keď na každé nariadené pojednanie je predvolávaných päť svedkov s tým, že nemožno vopred predpokladať, ktorý z nich sa dostaví. Za predpokladu účasti všetkých a zabezpečenia kontradiktórnosti pojednania ich nie je možné predvolať viac, lebo výsluchy by sa neskončili v daný pracovný deň.

13. Faktom je, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 2T/127/2009 doposiaľ nebolo rozhodnuté, ale je potrebné prihliadnúť na všetky objektívne skutočnosti uvádzané v časti II tohto vyjadrenia, pre ktoré nebolo možné vo veci zatiaľ vydať meritórne rozhodnutie. Predmetom ústavnej sťažnosti je konanie v trestnej veci, kde súd musí zohľadňovať prísne procesné kritériá, bez dodržiavania ktorých nemožno zákonným spôsobom vykonať dokazovanie. Najmä vzhľadom na veľký počet svedkov, ktorí majú byť v konaní vypočutí, ale aj na rozsiahle znalecké dokazovanie a návrh na osobný výsluch jednej zo znalkyň, nebolo možné vo veci rozhodnúť.“

V závere vyjadrenia predsedníčka okresného súdu oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednania o prijatej sťažnosti podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

9. Sťažovateľka na vyjadrenie okresného súdu reagovala svojím stanoviskom z 11. júla 2019, v ktorom uviedla: „Som toho názoru, že táto obrana okresného súdu neobstojí, lebo zo spisu je zrejme, že obžaloba bola doručená okresnému súdu ešte dňa 14.09.2009 a prvé verejné zasadnutie okresný súd vykonal až dňa 13.04.2016, teda skoro po siedmych rokoch.

... Trestný poriadok pozná aj iné inštitúty na urýchlenie konania a rozhodnutie vo veci. Ak bol obž. [REDAKOVANÉ] nedosažiteľný pre účely trestného konania, resp. ak robil obštrukcie, tak okresný súd mal postupovať podľa § 21 Tr. poriadku a vylúčiť ho na samostatné konanie.

Podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku, na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov, alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania. Podľa ods. 2 príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení.

Čiže neobstojí alibizmus okresného súdu, že za 7 rokov od podania obžaloby nemohol vykonať verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby.

Sťažovateľka zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v sťažnosti zo dňa 30. apríla 2019, vrátane tvrdenia, že z obsahu zápisníc o hlavnom pojednávaní za roky 2017, 2018 a 2019 je zrejme, že úkony okresného súdu sú poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou jeho postupu, čo malo vplyv aj na doterajšiu dĺžku konania. Čiže zbytočné prieťahy v súdnom konaní boli zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou okresného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou.“

Sťažovateľka tiež oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s prehľadom úkonov v predmetnej veci, dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

14. Podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania môže ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

15. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

16. Podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

Podľa § 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže a) prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal, c) zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd sťažovateľa, e) priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

17. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

18. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 127/2009, v ktorom je sťažovateľka v právnom postavení obžalovanej.

21. Okresný súd v podaní z 27. júna 2019 predložil takýto výpis relevantných procesných úkonov vo veci vedenej pod sp. zn. 2 T 127/2009:

- 14. septembra 2009 bola podaná obžaloba,
- vec bola pridelená JUDr. Roháčovi, ktorý vyjadril svoju zaujatosť a spis bol predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove. Ten uznesením sp. zn. 7 Nto 12/2009 z 9. decembra 2009 vylúčil JUDr. Roháča z konania a 14. januára 2010 bola vec pridelená JUDr. Ivanovi Dánovi,
- 26. apríla 2010 bola doručovaná obžaloba a výzva na oznámenie návrhov na vykonanie dôkazov, zisťoval sa pobyt u obhajcu a obžalovaných, pobyt obžalovaného [REDAKOVANÉ] sa nezistil,
- 13. júna 2011 bol nariadený termín verejného zasadnutia na 21. september 2011,
- na verejné zasadnutie 21. septembra 2011 sa nedostavili dvaja obžalovaní/jedna z obžalovaných dala súhlas na konanie v neprítomnosti a u druhého obžalovaného [REDAKOVANÉ] nebolo vykázané doručenie, verejné zasadnutie bolo preto odročené na neurčito pre účely zistenia pobytu obžalovaného [REDAKOVANÉ],
- 29. decembra 2011 bol nariadený termín verejného zasadnutia na 15. február 2012, ale znova nebolo vykázané doručenie u obžalovaného [REDAKOVANÉ]

- 15. februára 2012 sa konalo verejné zasadnutie, na ktorom znova nebolo vykázané doručenie u obžalovaného [REDAKOVANÉ] a ktoré bolo odročené na neurčito,
- 18. mája 2012 bol daný pokyn na lustráciu pobytu obžalovaného [REDAKOVANÉ],
- 20. júla 2012 bolo požiadané OO PZ Humenné o zistenie pobytu, tiež bol požiadany Špecializovaný trestný súd o zaslanie správy o tom, či obžalovaný [REDAKOVANÉ] vykonal trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov,
 - 20. augusta 2012 bola doručená správa Špecializovaného trestného súdu, že nenastúpil výkon trestu a bol na neho vydaný zatýkací rozkaz,
 - 17. septembra 2012 bol spis predložený na vykonanie úkonov vo vzťahu k zisteniu pobytu,
 - 21. septembra 2012 bola vydaná žiadosť o vypátranie pobytu, ktorá bola v decembri urgovaná,
 - 19. januára 2013 bola doručená informácia o tom, že je vyhlásené pátranie,
 - 30. januára 2012 spis predložený na vyhotovenie príkazu na zatknutie, ktorý bol vydaný 12. februára 2013,
 - 5. novembra 2013 bol obžalovaný [REDAKOVANÉ] zadržaný [vydaný z Českej republiky na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu (EZR) Špecializovaného trestného súdu],
 - 17. apríla 2014 bola žiadaná správa od Špecializovaného trestného súdu, či obžalovaný [REDAKOVANÉ] bol vypočutý k zásade špeciality, odpoveď bola doručená 9. júna 2014, že sa odsúdený nevzdal zásady špeciality,
 - 11. júla 2014 bola obžalovanému [REDAKOVANÉ] doručená výzva, či si volí zástupcu a zároveň nech sa vyjadrí k zásade špeciality; 2. októbra 2014, keďže sa nevyjadril, mu súd ustanovil obhajcu,
 - 3. decembra 2014 sa konal výsluch obžalovaného [REDAKOVANÉ], ktorý trval na uplatnení zásady špeciality, a súd rozhodol, že bude žiadať o dodatočný súhlas s trestným stíhaním z Českej republiky,
 - 20. apríla 2015 bol vyžiadaný dodatočný súhlas na trestné stíhanie vydanej osoby, vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu,
 - 22. mája 2015 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky uviedlo, že nie je potrebné vydať medzinárodný zatýkací rozkaz, a navrhli jeho zrušenie,

- 22. júla 2015 bol požiadaný Krajský súd v Českých Budějoviciach o doplnenie žiadosti a zaslanie obžaloby a iných rozhodnutí, na základe ktorých bolo žiadané o dodatočný súhlas,

- okresný súd 9. októbra 2015 oznámil, že trvá na žiadosti,

- 9. novembra 2015 Krajský súd v Českých Budějoviciach oznámil, že to, že okresný súd na žiadosti trvá, neznamená, že budú o nej rozhodovať,

- 11. januára 2016 bol nariadený termín verejného zasadnutia na 24. február 2016,

- 24. februára 2016 sa uskutočnilo verejné zasadnutie a bolo konštatované, že zásielka u obžalovaného [REDAKOVANÉ] sa vrátila s poznámkou „*adresát neznámy*“, zistovala sa nová adresa, verejné zasadnutie bolo odročené na 13. apríl 2016,

- 13. apríla 2016 sa konalo verejné zasadnutie, ale bolo zistené, že nie je vykázané doručenie u obžalovanej [REDAKOVANÉ] a bolo odročené na 1. jún 2016,

- 1. júna 2016 sa konalo verejné zasadnutie, a keďže boli splnené procesné podmienky, bola prijatá obžaloba a bol určený termín hlavného pojednávania na 7. – 8. september 2016,

- 7. – 8. septembra 2016 sa konalo hlavné pojednávanie, na ktorom sa uskutočnil výsluch obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], čítali sa zápisnice dvoch neprítomných obžalovaných, ktorí súhlasili s tým, aby sa konalo v ich neprítomnosti, hlavné pojednávanie bolo odročené pre účely vykonania dokazovania na 18. – 19. januára 2017 a boli predvolaní svedkovia,

- 18. a 19. januára 2017 sa konalo hlavné pojednávanie, na ktorom predvolaná svedkyňa dôvodne odoprela vypovedať, iní predvolaní svedkovia sa nedostavili a bola im uložená poriadková pokuta, u niektorých nebolo vykázané doručenie, a preto boli predvolaní prostredníctvom OO PZ a bolo odročené na 29. marec 2017,

- 29. marca 2017 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia a bolo odročené pre účely vykonania dokazovania, výsluch ďalších svedkov na 23. – 25. máj 2017, pričom na každý deň bolo predvolaných päť svedkov,

- 23. – 25. mája 2017 sa konalo hlavné pojednávanie, a to v neprítomnosti troch obvinených a troch obhajcov, ostatní ospravedlnení udelili súhlas, dostavili sa iba dvaja svedkovia a po výsluchu týchto svedkov bolo odročené pre účely predvolania ďalších svedkov na 12. – 14. september 2017. Pred odročením tohto hlavného pojednávania

prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove uviedol, že netrvá na výsluchoch svedkov v zmysle bodu 1 obžaloby, a udelil súhlas, aby sa ich výpovede prečítali. S týmto návrhom však nesúhlasil obhajca obžalovanej [REDAKOVANÉ] a uviedol, že trvá na osobnom výsluchu všetkých svedkov, ktorí sa z rôznych dôvodov nezúčastnili na hlavnom pojednávaní, a nesúhlasil s čítaním ich výpovedí z prípravného konania. Rovnako trval aj na výsluchu svedkov – všetkých colníkov vrátane colníkov z Ukrajiny, aj všetkých vodičov osobných motorových vozidiel. K tomuto návrhu sa pripojili aj ďalší dvaja prítomní obhajcovia a obžalovaný [REDAKOVANÉ]. Pojednávanie bolo odročené na 12. – 14. september 2017 s tým, že na každý deň bolo predvolaných päť svedkov,

- 12. – 14. septembra 2017 sa konalo hlavné pojednávanie, boli vypočutí svedkovia, ktorí sa dostavili; 12. septembra 2017 boli vypočutí dvaja svedkovia, jeden sa ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a u dvoch boli chyby v doručovaní, 13. septembra 2017 boli vypočutí tiež dvaja svedkovia, u dvoch svedkov boli chyby v doručovaní a jeden sa ospravedlnil, 14. septembra 2017 bol vypočutý iba jeden svedok, u dvoch svedkov boli chyby v doručovaní (jeden zomrel) a dvaja sa ospravedlnili. Hlavné pojednávanie bolo odročené na 23. – 25. január 2018 pre účely výsluchu svedkov a na každý deň boli predvolaní piati svedkovia,

- 23. – 25. januára 2018 sa konalo hlavné pojednávanie; 23. januára 2018 bol na hlavnom pojednávaní vypočutý iba jeden svedok, dvaja sa ospravedlnili, u jedného svedka chyba v doručovaní a jeden zomrel, 24. januára 2018 sa dostavili dvaja svedkovia, boli vypočutí a traja sa ospravedlnili, 25. januára 2018 sa dostavil jeden svedok, bol vypočutý, u jedného bola chyba v doručovaní, dvaja sa ospravedlnili a u jedného sa zásielka nevrátila. Hlavné pojednávanie bolo odročené na 11. – 12. apríl 2018,

- 11. apríla 2018 sa hlavné pojednávanie nekonalo, lebo sa nedostavil jeden príseďiaci zo zdravotných dôvodov, 12. apríla 2018 sa konalo hlavné pojednávanie a bol vypočutý jeden svedok, jeden sa ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a u ostatných boli chyby v doručovaní, resp. sa nevrátili zásielky a bolo odročené na neurčito,

- hlavné pojednávanie bolo nariadené na 21. – 22. november 2018; 21. novembra 2018 sa hlavné pojednávanie nekonalo, lebo neboli splnené podmienky u dvoch obžalovaných. Boli prítomní dvaja obhajcovia, ktorí síce predložili splnomocnenie na zastupovanie, ale nebolo zrejmé, či by obžalovaní súhlasili s ich zastupovaním na tomto

hlavnom pojednávaní; 22. novembra 2018 sa konalo hlavné pojednávanie aj napriek neprítomnosti piatich predvolaných svedkov, z ktorých sa traja ospravedlnili, jeden zomrel a u jedného bola chyba v doručovaní. Na tomto hlavnom pojednávaní po súhlase prítomného obžalovaného Ing. [REDAKOVANÉ] a prokurátora boli prečítané zápisnice o výsluchoch piatich svedkov z prípravného konania. Následne prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove sa vyjadril, že vzhľadom na doterajší priebeh pojednávania a vznikajúce problémy s predvolávaním a výsluchom svedkov udeľuje súhlas s čítaním zápisníc všetkých svedkov, ktorých navrhol predvolať a vypočuť v konaní pred súdom v zmysle obžaloby, a taktiež aj súhlas na čítanie všetkých znaleckých posudkov a ďalších listinných dôkazov. K tomuto návrhu sa vyjadrili tak obžalovaný Ing. [REDAKOVANÉ], ako aj jeho prítomná obhajkyňa tak, že s takýmto postupom nesúhlasia a trvajú na výsluchu svedkov a znalcov navrhnutých v obžalobe. Hlavné pojednávanie bolo odročené na 13. – 14. marec 2019, na ktoré boli predvolaní traja svedkovia,

- hlavné pojednávanie nariadené na 13. marec 2019 a 14. marec 2019; 13. marca 2019 sa na hlavné pojednávanie nedostavila obžalovaná [REDAKOVANÉ] a obžalovaný [REDAKOVANÉ] a ani jeden z predvolaných svedkov. Preto sa toto pojednávanie prerušilo s tým, že sa bude pokračovať 14. marca 2019. Dňa 14. marca 2019 sa konalo hlavné pojednávanie, ale dostavil sa iba znalec Ing. Panák, ktorý bol vypočutý. Nedostavila sa znalkyňa Ing. Sedláková, ktorá sa ospravedlnila zo zdravotných dôvodov. Po skončení výsluchu znalca prokurátor znova zopakoval svoje predchádzajúce stanovisko – súhlas s čítaním ostatných znaleckých posudkov, ako aj výpovedí svedkov, ktorí doteraz neboli vypočutí, resp. sa nedostavili alebo svoju neúčast' ospravedlnili. Na tento návrh reagoval obžalovaný Ing. [REDAKOVANÉ], že nesúhlasí s prečítaním znaleckého posudku znalkyne Ing. Sedlákovej, ale trvá na jej osobnej účasti a výsluchu pred súdom. Súhlasil aj s jej výsluchom pred dožiadaným súdom. U ostatných znalcov, ktorí vypracovali posudky v prípravnom konaní, netrval na ich osobnom výsluchu a súhlasil s prečítaním znaleckých posudkov. Obhajca obžalovanej [REDAKOVANÉ] rovnako súhlasil s výsluchom znalkyne Ing. Sedlákovej pred dožiadaným súdom, ale trval na výsluchu svedkov, ktorí sa dosiaľ nedostavili, ako aj na výsluchu colníkov. Pojednávanie bolo odročené na 30. – 31. júl 2019 a na toto pojednávanie bola predvolaná iba znalkyňa Ing. Sedláková vzhľadom na značný rozsah ňou podaného znaleckého posudku s prílohami.

22. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 305/2010).

23. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

24. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňoval tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

24.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, predmetom konania na okresnom súde je rozhodovanie o obžalobe pre pokračovací trestný čin neodvedenia dane a poistného vo forme spolupáchateľstva a trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Z hľadiska

skutkovej stránky, ide o vec pomerne zložitú, trestné konanie pre ekonomickú trestnú činnosť sa vedie proti viacerým spoluobvineným, vyžaduje si rozsiahle dokazovanie (v čase doručenia obžaloby mal mať spis viac než 7000 strán). Vo veci bolo navrhnutých 40 svedkov, uskutočnilo sa znalecké dokazovanie.

24.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúvanom konaní, ústavný súd konštatuje, že nebolo zistené, že by jej konanie akýmkoľvek spôsobom prispelo k prieťahom v konaní. V prípade sťažovateľky ústavný súd nevzhladol žiadnu okolnosť v jej správaní, ktorou by ovplyvnila dĺžku napadnutého konania, a teda nemožno jej pričítať podiel na stave, v akom sa vec nachádzala v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu.

24.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že takmer 10-ročné trvanie preskúvaného konania je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané a neospravedliteľné.

Od roku 2009 do roku 2016, t. j. 7 rokov, okresný súd v merite veci nekonal, vykonával len procesné úkony s cieľom zistenia pobytu jedného z obžalovaných, doručovania obžaloby, zabezpečenia účasti tohto obžalovaného v konaní a splnenia všetkých procesných podmienok na konanie verejného zasadnutia. I keď aj v tomto období okresný súd nariad'oval verejné zasadnutia, tieto boli z dôvodu nedoručenia predvolania odročované. Od podania obžaloby 14. septembra 2009 bol prvý procesný úkon v merite veci konaný až 1. júna 2016, keď sa konalo verejné zasadnutie vo veci, bola prijatá obžaloba a určený termín hlavného pojednávania.

25. I keď možno konštatovať, že od roku 2016 okresný súd už vo veci sústredene konal, jeho postup možno považovať za neefektívny najmä s ohľadom na celkovú dĺžku konania, ktorá je takmer 10 rokov. Takýto postup okresného súdu je potrebné považovať za zbytočné prieťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho hľadiska netolerovateľné. Ústavný súd konštatuje, že k uvedeným prieťahom došlo čiastočne aj z dôvodu faktickej zložitosti veci, ale aj z dôvodu neefektívneho postupu okresného súdu, predovšetkým od podania obžaloby v roku 2009 až do roku 2016.

Zmena zákonného sudcu, zisťovanie pobytu obžalovaného, ktorý sa zdržiaval v Českej republike, a jeho vydanie na Slovensko sú síce objektívnymi dôvodmi, pre ktoré súd dlhšie nekonal v merite veci, avšak zodpovednosť za celkovú dĺžku trvania úkonov na zabezpečenie procesných podmienok na konanie verejného zasadnutia nemôže znášať sťažovateľka, ktorá je tak v dôsledku postupu súdu dlhodobo v stave právnej neistoty.

26. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03, III. ÚS 655/2014). Nemožno pochybovať o tom, že aj povaha predmetných trestných činov si vyžaduje osobitnú starostlivosť orgánov činných v trestnom konaní a všeobecného súdu o naplnenie účelu trestného konania, čo okrem iného znamená, že orgány činné v trestnom konaní a všeobecný súd majú povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania vrátane poškodených strán.

Okrem uvedeného hodnotenia veci podľa troch základných kritérií ústavný súd prihliadol aj na predmet sporu (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľku.

27. Napadnuté konanie ani po uplynutí takmer 10 rokov od jeho začatia nielen že nie je právoplatne skončené, ale dokonca vo veci ešte nebolo rozhodnuté ani v 1. stupni.

V okolnostiach danej veci už samotné trvanie napadnutého konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné a ničím neospravedlňiteľné a nepochybne signalizuje, že v ňom dosiaľ nedošlo k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníkov konania (m. m. IV. ÚS 280/2011, III. ÚS 269/2012, III. ÚS 103/2013).

28. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

IV.

Rozhodnutie o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

29. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd vo výroku tohto nálezu v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

30. Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 20 000 €.

31. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä vzhľadom na celkovo dlhé trvanie napadnutého konania a na povahu veci považuje za primerané v sume 4 000 €.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

V.

Trovy konania

32. Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti, vyjadrenie) v roku 2019 v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 18 ods. 3

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2019 predstavuje sumu 163,33 € a režijný paušál 9,80 €, t. j. v celkovej výške celkom 519,39 €. Keďže právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH, vznikol sťažovateľke nárok na náhradu trov konania vo výške celkom 623,30 eur. Sťažovateľka si uplatnila nárok na náhradu trov konania vo výške celkom 386,82 eur.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

33. Vzhľadom na čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019